

Informacje dotyczące programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego.

Obecnie na terenie powiatu lublinieckiego prowadzone jest stałe monitorowanie choroby Aujeszkyego – zgodnie z zasadami określonymi w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2012r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego u świń* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1440).

Pobieraniu próbek krwi w ramach realizacji programu podlegają świnie **od 12 tygodnia życia**.

Stale monitorowanie choroby Aujeszkyego u świń

Serologiczne badania kontrolne w kierunku choroby Aujeszkyego u świń, zwane dalej „stałym monitorowaniem choroby”, prowadzi się w stadach uznanych za:

1. wolne od wirusa choroby Aujeszkyego;
2. wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione oraz
3. urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Celem stałego monitorowania choroby jest potwierdzenie utrzymania statusu:

1. stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego oraz stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego;
2. regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

Stale monitorowanie choroby Aujeszkyego prowadzi się we wszystkich wskazanych powyżej stadach świń, położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Badania w ramach stałego monitorowania choroby Aujeszkyego prowadzone są raz w roku kalendarzowym. Odstęp pomiędzy dwoma kolejnymi badaniami powinien wynosić od 3 do 12 miesięcy.

Badania w ramach stałego monitorowania choroby Aujeszkyego są prowadzone do czasu uznania, przez Komisję Europejską, terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za oficjalnie wolne od choroby Aujeszkyego u świń.

W trakcie prowadzenia stałego monitorowania choroby wszystkie świnie, od których pobierane są próbki do badań, muszą być trwale i indywidualnie oznakowane.

Pobieranie próbek krwi oraz dodatkowe środki ochronne

Wyboru liczby świń do zbadania w stadzie w ramach stałego monitorowania choroby Aujeszkyego dokonuje się zgodnie z zasadą pozwalającą na wykrycie z 95-procentowym prawdopodobieństwem świń zakażonych w stadzie przy założeniu, że ich odsetek wynosi 10% - dla loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym oraz 5% - dla tuczników w stadach tuczników.

Tabela. Liczba próbek krwi do pobrania w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w ramach stałego monitorowania choroby

Liczba hodowlanych loch i knurów w stadzie zarodowym i o pełnym cyklu produkcyjnym	Liczba próbek krwi do pobrania z każdego obiektu budowlanego w gospodarstwie
1-10	4*
11-25	8
26-100	24
101-500	26
501-1000	28
powyżej 1000	28

*W przypadku mniejszej liczby świń próbki krwi pobiera się od wszystkich zwierząt.

Tabela. Liczba próbek krwi do pobrania w stadach tuczników

Liczba świń w stadzie tuczników	Liczba próbek krwi do pobrania z każdego obiektu budowlanego w gospodarstwie
1-10	5*
11-25	10
26-100	40*
101-500	51
501-1000	57
powyżej 1000	58

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki krwi pobiera się od wszystkich zwierząt.

Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt pomiędzy stadami oraz do rzeźni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Podstawą zwalczania choroby Aujeszkiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oprócz oceny i monitorowania sytuacji epizootycznej w stadach zarodowych i stadach o pełnym cyklu produkcyjnym, jest wzmożony nadzór nad przemieszczaniem świń między stadami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz do rzeźni.

W świadectwa zdrowia zaopatruje się przesyłki:

1. świń wprowadzanych do stad, punktów kopulacyjnych i punktów skupu oraz na targi, pokazy, wystawy i konkursy;
2. świń przeznaczonych, do uboju ze stad podejrzanych o zakażenie, zakażonych i zawieszonych;
3. prosiąt ze stad zakażonych przemieszczanych do innych stada zakażonych w celu ich odchowania do wagi ubojowej.

Nie wymaga się świadectw zdrowia dla świń przemieszczanych do rzeźni ze stad o statusach wskazanych w ust. 2.2 akapit pierwszy pkt 4-10 rozporządzenia oraz z punktów skupu do rzeźni, pod warunkiem, że świnię te są bezpośrednio przemieszczane z gospodarstwa pochodzenia lub punktu skupu do rzeźni. Za bezpośrednie przemieszczenie świń do rzeźni należy rozumieć załadunek świń na środek transportu w gospodarstwie ich pochodzenia lub w punkcie skupu, a następnie ich wyładunek na terenie rzeźni. Zgodnie z art. 3 ust 2 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej nadzór nad przemieszczaniem zwierząt sprawuje Powiatowy Lekarz Weterynarii. Kontroli przemieszczania dokonuje się na każdym etapie realizacji programu.

Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania świń oraz materiału biologicznego pomiędzy stadami

Do stada zarodowego oraz o pełnym cyklu produkcyjnym, które uzyskało status stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego, seronegatywnego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego, mogą być wprowadzone świnię lub ich materiał biologiczny pochodzące ze stada o równorzędnym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkiego.

Do stada tuczników, które uzyskało status stada seronegatywnego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego, mogą być wprowadzone jedynie świnię ze stad o równorzędnym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkiego.

Do stada zarodowego, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz stada tuczników, uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzone świnie oraz ich materiał biologiczny, pochodzące ze stada o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego, z zastrzeżeniem ust. 2.7. rozporządzenia (Przemieszczanie świń pomiędzy regionami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

Na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu mogą być wprowadzone świnie, które spełniają następujące wymagania:

1. są oznakowane zgodnie z przepisami o rejestracji i identyfikacji zwierząt oraz
2. pochodzą ze stad, w których nie uzyskano dodatnich wyników badań serologicznych w kierunku choroby Aujeszkyego.

Świnie wprowadzone do stad położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na targi, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu zaopatruje się w świadectwo zdrowia, które zawiera co najmniej następujące informacje:

1. numer świadectwa;
2. określenie organu wydającego świadectwo;
3. liczbę zwierząt;
4. numery identyfikacyjne zwierząt;
5. pochodzenie zwierząt;
6. przeznaczenie zwierząt, jeśli jest możliwe do określenia;
7. środek transportu i jego numer rejestracyjny;
8. informację o spełnieniu przez świnie wymagań zdrowotnych określonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt i w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;
9. informację o wystąpieniu choroby Aujeszkyego w stadzie pochodzenia zwierząt;
10. datę, pieczęć i podpis właściwego urzędowego lekarza weterynarii.

Każdy kto zakupi świnie na targu, ma obowiązek posiadać świadectwo zdrowia, potwierdzające pochodzenie świń.

Do stad położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się materiał biologiczny pochodzący wyłącznie z centrum pozyskiwania nasienia świń o statusie równym lub wyższym niż stado jego przeznaczenia. W tym celu lekarz weterynarii nadzorujący centrum pozyskiwania nasienia świń, na podstawie decyzji Powiatowego Lekarza Weterynarii o nadaniu stada statusu w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, w orzeczeniu lekarsko – weterynaryjnym o zdrowiu i przydatności do rozrodu świń dokonuje, w sposób czytelny, następującej adnotacji: „zgodnie z decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii w ... nr ... z dnia ... - seronegatywne/ wolne/ urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego u świń” i potwierdza ją własnoręcznym podpisem oraz pieczęcią z imieniem i nazwiskiem lekarza weterynarii.

Przed każdym wystawieniem świadectwa zdrowia dla świń wprowadzanych do stada położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z innego stada lub punktu skupu, Powiatowy Lekarz Weterynarii właściwy ze względu na miejsce pochodzenia zwierząt sprawdza, jaki status ma stado, z którego pochodzą świnie, a także powiadamia Powiatowego Lekarza Weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeznaczenia świń o planowanym przemieszczeniu świń. Powiatowy Lekarz Weterynarii właściwy ze względu na miejsce przeznaczenia zwierząt sprawdza

status stada, do którego zwierzęta będą wprowadzane, oraz przekazuje informację na ten temat Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii właściwemu ze względu na miejsce pochodzenia świń. Powiatowy Lekarz Weterynarii właściwy ze względu na miejsce pochodzenia świń wystawia świadectwo zdrowia, w każdym przypadku przemieszczenia świń.

Przemieszczanie świń pomiędzy regionami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Powiat lubliniecki znajduje się w wykazie regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego u świń, zgodnie z ust. 2.5. załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2012r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. 2012, poz. 1440)

Do regionu uznanego za region wolny od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane:

1. świnię do rzeźni z zastrzeżeniem, że podczas transportu zwierząt pochodzących z regionu prowadzącego program, środek transportu, którym będą przewożone świnię, na obszarze regionu uznanego za wolny, nie będzie poruszał się po drogach w gospodarstwie oraz żadne świnię nie będą załadowywane ani rozładowywane z tego środka transportu, za wyjątkiem rozładunku w rzeźni;
2. świnię do stad, punktów kopulacyjnych i punktów skupu oraz na targi, pokazy, wystawy i konkursy z udziałem zwierząt:
  - a) ze stada o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonego w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego lub
  - b) ze stada o statusie stada wolnego lub urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego położonego w regionie prowadzącym program, pod warunkiem, że świnię te przed wprowadzeniem do regionu wolnego zostały poddane przynajmniej 2 badaniom serologicznym w kierunku choroby Aujeszkyego i uzyskano ujemne wyniki badania, przy czym odstęp między badaniami powinien wynosić przynajmniej 30 dni, a drugie badanie powinno być wykonane najpóźniej 15 dni przed transportem (wysyłką); badaniu próbek krwi w ramach realizacji programu podlegają świnię w wieku od 12 tygodnia życia;
3. materiał biologiczny, pozyskany w centrum pozyskiwania nasienia świń o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonym w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego;
4. materiał biologiczny, pozyskany w centrum pozyskiwania nasienia świń o statusie stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonym w regionie prowadzącym program, pod warunkiem, że jest on transportowany do stada przeznaczenia bezpośrednio z centrum lub przez będące pod nadzorem organów Inspekcji Weterynaryjnej podmioty zajmujące się przechowywaniem, obrotem lub wykorzystaniem materiału biologicznego.

Oznakowanie świń w Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje się przez założenie kolczyka na lewą małżowinę uszną zwierzęcia lub wytatuowanie w obu małżowinach usznych albo na grzbiecie zwierzęcia numeru siedziby stada, nadanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W przypadku świń, dla których na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich istnieje obowiązek prowadzenia rejestru i księgi, dokonuje się indywidualnego oznakowania każdej świni. **Koszty związane z indywidualnym oznakowaniem świń w stadzie w takim przypadku ponosi ich posiadacz.**

Indywidualnego oznakowania świń, innych niż powyższe, dokonuje urzędowy lekarz weterynarii przez założenie kolczyka z kolejnym numerem zwierzęcia w stadzie. Kolejny numer zwierzęcia w stadzie musi być wykonany w sposób trwały i czytelny.